

Hlavný kontrolór Mesta Jelšava

**STANOVISKO HLAVNÉHO KONTROLÓRA K NÁVRHU
ROZPOČTU NA ROK 2014**

V zmysle §18f, ods. 1 , písm. c/ , zákona č. 369/1990 Z . z . o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov / v z.n.p./ predkladám stanovisko k návrhu rozpočtu na rok 2014 a 2015-2016 .

Stanovisko k návrhu rozpočtu mesta bolo spracované na základe predloženého viacročného rozpočtu mesta a návrhu rozpočtu na rok 2014 , ktorý bol spracovaný v súlade s §9, zákona č. 583/2004 Z . z. o rozpočtových pravidlách v územnej samospráve v z.n.p .

Pri spracovaní stanoviska som posudzoval :

1 . Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

2 . Metodickú správnosť predloženého návrhu rozpočtu

1 . Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu.

1. 1 . Súlad so všeobecne platnými právnymi predpismi

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so zákonom 523/2004 Z . z . o rozpočtových pravidlách verejnej správy v z.n.p . Na základe zák . č.439/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti je mesto od r.2014 povinné zostavovať rozpočet v členení: 2 predchádzajúce roky, rozpočet bežného roka, očakávaná skutočnosť bežného roka a návrh rozpočtu na nasledujúce 3 roky. Rozpočet na roky 2015 - 2016 je podľa §9, ods.3 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov orientačný, preto nie je pre mesto záväzný.

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákonov č. :

582/2004 Z . z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v z.n.p. ; na základe ktorého v súlade s § 2 , ods. 3 bolo vydané VZN o miestnych daniach a miestnych poplatkoch

564/2004 Z . z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve v z.n.p, na základe ktorého sa podľa § 3 predmetného zákona a v súlade nariadením vlády č. 668/2004 sú stanovené kritéria podľa ktorých sa výnos dane rozdeľuje územnej samospráve .

597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl , stredných škôl ,školských zariadení v z.n.p a ostatných súvisiacich noriem.

V záujme naplnenia Memoranda o spolupráci pri uplatňovaní rozpočtovej politiky orientovanej na zabezpečenie finančnej stability verejného sektora bol rozpočet na rok 2014 navrhnutý s prebytkom 74 756,00 Eur. Uvedenou výškou prebytku by mal byť naplnený záväzok mesta Jelšava v oblasti konsolidácie verejných financií.

1. 2 . Súlad s internými predpismi obce :

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade :

VZN o dani z nehnuteľností.

Zásady finančného hospodárenia mesta.

Zásady postupu a zaraďovania prostriedkov zo štátneho rozpočtu a EÚ zo zahraničia poskytnutých na konkrétny účel z rozpočtu iného subjektu verejnej správy a darov , ak darca určí účel daru do rozpočtu mesta.

1. 3 . Dodržania informačnej povinnosti obce :

Návrh rozpočtu bol zverejnený v meste obvyklým spôsobom na úradnej tabuli obce v zákonom stanovenej lehote t.j. najmenej 15 dní pred jeho schválením v MsZ v súlade s §9, ods. 2 , zák. 369/1990 Z . z.

2 . Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu .

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42 , ktorým sa stanovuje druhová , organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v z.n.p.

3 . Tvorba návrhu rozpočtu.

Viacročný rozpočet na roky 2014 – 2016 je zostavený podľa zákona 583/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnkov a v súlade so zákonom 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p. v členení podľa §9 , ods . 1 a § 10 , ods.3 až 7 a vnútorne sa člení na :

1. bežný rozpočet , t.j. bežné príjmy a bežné výdavky
2. kapitálový rozpočet , t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky
3. finančné operácie

Viacročný rozpočet predložený na schválenie je zostavený v rovnakom členení , v akom sa zostavuje rozpočet mesta na príslušný rozpočtový rok t.j. rok 2014 vrátane jednotlivých programov . *Rozpočet mesta na príslušný rozpočtový rok je záväzný , rozpočty na nasledujúce roky nie sú záväzné , majú len orientačný charakter a ich ukazovatele sa spresňujú v nasledujúcich rokoch .*

Vo viacročnom rozpočte na roky 2014 – 2016 sú vyjadrené vzťahy k ŠR , v rámci prenesených kompetencií štátu , finančné vzťahy k štátnym fondom , zriadeným a založeným RO a PO a FO , ktorým sa poskytli prostriedky z rozpočtu , k rozpočtom iných obcí a k rozpočtom VÚC .

Na prerokovanie je predložený návrh viacročného rozpočtu mesta na roky 2015 – 2016 a návrh rozpočtu mesta na rok 2014 s nasledovnými východiskovými ukazovateľmi :

Rozpočet celkom : v €

Príjmy rozpočtu :

Predkladaný návrh rozpočtu príjmov je potrebné považovať za rámcový (je spracovaný do výšky predpokladaných daňových a nedaňových príjmov , dotácií a transferov / , ktorý prejde určitým vývojom v súvislosti s ich plnením a to najmä s plnením daňových príjmov vplyv finančnej krízy / , u kapitálových príjmov ide o vplyv skutočne zrealizovaných prevodov majetku a získanie účelových dotácií .

Z prehľadu je vidieť ,že v roku 2014 sa predpokladá nárast rozpočtových príjmov najmä z navýšenia daňových príjmov a tuzemských transferov v rámci verejnej správy .

1 . 1. Daňové príjmy :

Tieto príjmy sú základom financovania samosprávy . Najstabilnejšiu časť týchto príjmov tvoria podielové dane poukazované prostredníctvom DÚ zo ŠR , aj napriek finančnej kríze a jej dopadu na rozpočty obcí.

Z uvedeného prehľadu je vidieť , že pokiaľ nedôjde k významnému výpadku týchto prostriedkov , nehrozí mestu významnejšie riziko , pokiaľ nedôjde aj k poklesu ostatných príjmov. Táto kategória príjmov vykazuje vďaka kríze mierny pokles oproti našim predpokladom.

1 . 1. 2 . Daňové príjmy – daň z nehnuteľností

Sem patrí daň z pozemkov, daň zo stavieb, daň z bytov, kde jednotlivé poplatky sú stanovené VZN-kami, schválenými MsZ. V roku 2014 mesto neuvažuje s nárastom daňových poplatkov , vzhľadom na zlú finančnú situáciu obyvateľov , vysoké percento nezamestnaných od ktorých tieto pohľadávky nie je možné vymôcť vzhľadom na hmotnú núdzu.

1 . 1. 3. Ostatné daňové príjmy :

Ide o daň za psa , daň za ubytovaciu kapacitu , za užívanie verejného priestranstva , daň z úhrad za dobývací priestor. Sú to pomerne nízke rozpočtové položky , preto im nevenujem osobitnú pozornosť .

1 . 2. Nedaňové príjmy

Ide predovšetkým o príjmy z vlastníctva majetku : z prenajatých pozemkov, budov, strojov, správne poplatky, za porušenie predpisov, za predaj tovarov, znečisťovanie ovzdušia, úroky.

Niektoré tieto príjmy nemajú stabilnú tendenciu a je ich ťažké rozpočtovať , ich vývoj je závislý od reálnej finančnej situácie nájomcov , dochádza k oneskoreným úhradám nájmov .

Ostatné nedaňové príjmy sú uvedené v návrhu rozpočtu a tvoria pokles rozpočtu oproti r.2013 z dôvodu zníženia položky 292 - z refundácií.

1.3. Dotácie a transfery

Návrh rozpočtu na strane bežných príjmov počíta aj s transfermi a dotáciami, ktoré budú poskytnuté mestu z jednotlivých kapitol ŠR v rámci financovania prenesených kompetencií a účelovými dotáciami hlavne z UPSVaR. Jednotlivé transfery v rámci verejnej správy sú podrobnejšie rozpisované v dôvodovej správe k návrhu rozpočtu Mesta Jelšava na roky 2014 – 2016. Transfery v návrhu rozpočtu na r.2014 tvoria nárast oproti predchádzajúcemu roku.

Ako je vidieť z uvedeného, navrhované príjmy rozpočtu sú primerané reálnej situácii a v oblasti daní zohľadňujú predpokladaný vývoj v krízovom období.

1. Výdavky rozpočtu – bežné.

Vývoj bežných výdavkov v roku 2014 oproti r.2013 narastú hlavne v kapitole 09 - Vzdelávanie (školsťvo) a to hlavne prenesené kompetencie. V ostatných kapitolách cítit' ozaj mierne nárasty čo svedčí o ľahkom uvoľňovaní krízového stavu.

Nárast výdavkov vyplýva z nárastu celkových príjmov a preto si zachovávajú trend skutočnosti a reality. Nárast výdavkov zostavovateľ rozpočtu bližšie nekomentuje.

1.1. Výdavky verejnej správy :

Výdavky v r. 2014 sú rozpočtované zhruba na úrovni r. 2013. Súvisí to aj s Memorandom, ktoré uzavrela vláda so ZMOS-om.

Kapitálový rozpočet :

Návrh kapitálového rozpočtu je zostavený v súlade s §10, ods. 7, zákona č. 583/2004 Z. z. ako **schodkový**, tento schodok je v súlade so zákonom krytý prebytkom bežného rozpočtu.

Kapitálové príjmy sa predpokladajú z predaja bytov a pozemkov vo vlastníctve mesta, ako aj kapitálový transfer na projekt Nizkoprahové komunitné a vzdelávacie centrum Jelšava.

Kapitálové výdavky sú určené na rekonštrukciu budovy č. 51 a realizáciu menovaného projektu. Ďalej výdavky budú slúžit' aj na výstavbu multifunkčného športového ihriska a iných drobných nákupov a rekonštrukcií.

Finančné operácie :

Príjmové finančné operácie pozostávajú zo zostatku prostriedkov z predchádzajúcich rokov s účelovým určením a rezervného fondu.

Výdavkové finančné operácie – splácanie istiny z bankových úverov.

Dotácie a transfery :

Transfery na prenesené kompetencie sú prostriedkami účelovo viazanými a preto rozpočtom mesta iba „prechádzajú“ a v plnej výške sú poukazované na príslušnú činnosť. Ide o transfer na základne vzdelanie , matriku , ZOS a pod.

Rozpočtové a príspevkové organizácie mesta .

Mesto je zriaďovateľom **rozpočtovej** organizácie **Základná škola s materskou školou Jelšava**.

Prostriedky sú poukazované zo ŠR a sú prísne účelovo viazané . Z rozpočtu mesta prechádzajú v plnej výške do rozpočtovej organizácii , ktorá má právnu subjektivitu . Výška príspevku originálnych a prenesených kompetencií sa zvýši oproti r.2013.

Mesto taktiež zriadilo rozpočtové organizácie Mestské múzeum a Osvetové centrum Višegrádskej kultúry, kde príspevok ostane na úrovni r. 2013.

Príspevková organizácia Mestské služby Jelšava :

Hospodári s príspevkom mesta , ktorý je v budúcom roku rozpočtovaný vyššie ako v predchádzajúcich rokoch, no v nasledujúcich rokoch tento príspevok by mal mať klesajúci trend a je nutné nájsť vhodný spôsob dôsledného sledovania čerpania tohto príspevku .

Programový rozpočet mesta Jelšava .

Zákon 324/2007 Z . z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p. v § 9,ods,1 , uvádza : viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky mesta, v ktorom sú v rámci ich pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri roky .

Pri tvorbe programového rozpočtu ide najmä o vytvorenie programovej štruktúry / tvorba programov , podprogramov prvkov , projektov / , formulovanie zámerov a cieľov , vytvorenie merateľných ukazovateľov a následné rozdelenie výdavkov rozpočtu do jednotlivých programov .

Programový rozpočet mesta na roky 2014 – 2016 obsahuje 14 programov , formulovanie zámerov a cieľov vychádza z poznatkov získaných z pilotných rozpočtov .

Výsledok hospodárenia :

Podľa zákona 583/2004 Z . z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p. sa rozpočet mesta zostavuje ako prebytkový alebo vyrovnaný .

Predpokladom vývoja výsledku hospodárenia v rokoch 2014 – 2016 sú rozpočty navrhnuté ako prebytkové.

Návrh bežného rozpočtu pre aktuálny rok je zostavený v súlade s §10, ods. 7 , zákona 583/2004 Z . z . ako **prebytkový** .

Návrh kapitálového rozpočtu je zostavený v súlade s §10 , ods. 7 , zákona č. 583/2004 Z . z. ako **schodkový** , tento schodok je v súlade so zákonom krytý prebytkom bežného rozpočtu .

Podľa §16 , ods. 5 zákona 583/2004 Z . z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p . prebytok - rozpočtu mesta počítame podľa § 10, ods.3 , písm . a/ a b/ .

Zhrnutie.

Návrh viacročného programového rozpočtu mesta Jelšava na roky 2014 - 2016 a návrh rozpočtu mesta na rok 2014 je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi - zákonom č. 523/2004 Z . z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v z.n.p. a zákonom č. 583/2004 Z . z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p. . Návrh zákona zohľadňuje ustanovenia zákona 582/2004 Z . z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v z.n.p .

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so VZN a internými normami mesta .

Návrh rozpočtu bol verejne sprístupnený v meste obvyklým spôsobom v zákonom stanovenej lehote pred jeho schválením v súlade s §9 , ods.2 , zákona 369/90 Z . z. o obecnom zriadení v z.n.p .

Návrh viacročného programového rozpočtu spĺňa zákonom predpísané náležitosti a z predchádzajúcich porovnaní a analýz vyplýva , že mesto Jelšava , nie je v r. 2014 vystavené významným finančným rizikám a neistotám a preto poslancom MsZ

odporúčam:

*1. návrh rozpočtu na rok 2014 **schváliť** vo finančnej aj programovej štruktúre*

*2 . návrh viacročného rozpočtu na rok 2014 – 2016 vo finančnej aj programovej štruktúre
zobrať na vedomie*

V Jelšave: 25.11.2013

HK :